

Technika a technológia chovu oviec

Kategórie oviec

- na špecializovaných farmách s ohľadom na výživu: -
 - chovné jahňatá
 - jarky
 - bahnice
 - plemenné barany
 - výkrmové jahňatá
- jednotky vo veľkokapacitných chovoch:
 - chov bahníc
 - odchov jahniat na reprodukciu
 - výkrm jahniat

Technologické systémy

- chov bahníc s jahňatami do veku 2 – 3 dní
- chov bahníc s jahňatami do veku 30 – 40 dní
- odchov jahniat od 3 do 40 dní v profylaktóriách
- odchov jahniat od veku 30 - 40 dní do 1 roku
- výkrm jahniat od 30 - 40 dní do hmotnosti 35 – 40 kg
- chov jariek

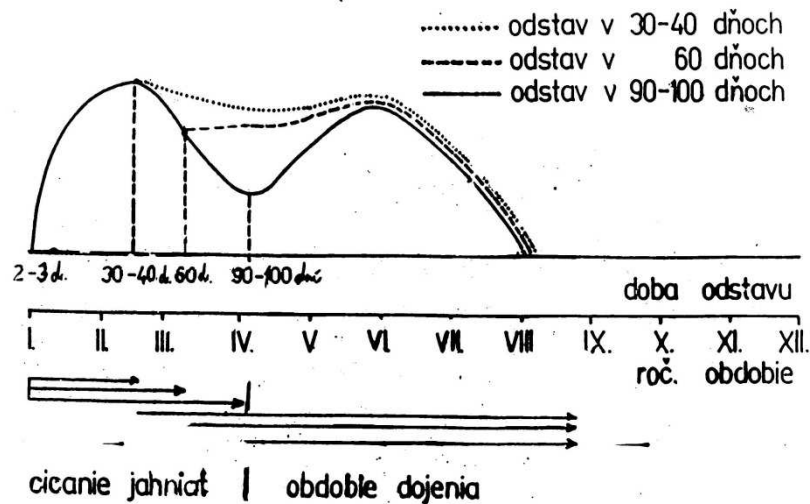
Technika a technológia chovu

- Zimné obdobie – gravidné bahnice
- Letné obdobie - pastva

Technika chovu jahniat

- mledzivová výživa – 2 – 4 dni
- mliečná výživa - typy odstavu:

Laktačné krivky u oviec v závislosti na dobe odstáv jahniat

1. Veľmi skorý odstav
2. Skorý odstav
3. Neskorý (tradičný) odstav

- kombinovaná výživa

Veľmi skorý odstav

- uplatňuje sa najčastejšie pri intenzívnom alebo polointenzívnom chove dojných oviec s vysokou produkciou mlieka
- bahnice s jahňatami sú v individuálnych pôrodných kotercoch 2 až 3 dni potom sa jahňatá umiestnia do profylaktória
- ustajnenie v skupinových kotercoch do 20 ks väčšinou na roštoch
- jahňatá krmíme mliečnými náhradkami v neskoršom veku sa pridáva jadro a seno (od 4 – 5 dňa)
- po 30 – 50 dňoch sú jahňatá presunuté do odchovne
- spotreba MKZ 1,3-1,6 kg/kg prírastku

Skorý odstav

- hneď po pôrodnom ošetroaní umiestňujeme jahňatá spolu s bahnicami do pôrodných kotercoov tu sú 3 – 4 dni
- v ďalšom období nechávame bahnice s jahňatami v skupinách z každého spoločného oddelenia vedie do škôlky prebiehačka
- škôlka – oddelený priestor pre jahňatá s uzatvárateľnou prebiehačkou, nachádza sa tu žľab na jadro, jasle na seno a nádoba na napájanie (na začiatku podávame sypkú zmes až neskôr granule)
- veľkosť skupín jahniat v škôlke sa riadi priebehom bahnenia
- začiatok škôlkovania je vo veku 7 – 10 dní (vyvinutý inštinkt vyhľadania matky)
- podľa ďalšieho využitia bahnice sa volia dve formy odstavu:
 - *skorý odstav jahniat spojený s rozdávaním oviec*
 - *dlhodobý odchov*
- odstav pri živej hmotnosti 10 – 15 kg

Skorý odstav

Skorý odstav

Neskorý (tradičný) odstav jahniat

rovnako ako pri skorom odstave ale až do hmotnosti
20 – 35 kg a 90 – 100 dní veku

Technologické systémy ustajnenia

- Uplatňujú sa dva ustajňovacie systémy v jednopriestorových kotercoch:
 - na hlbokkej podstielke
 - s celoroštvou podlahou

najvhodnejšie je ustajnenie na hlbokkej podstielke

Technologické systémy ustajnenia

Hlboká podstielka

Technologické systémy ustajnenia

Mikroklíma

- Optimálna teplota:
 - zmiešané stádo 8 – 10 °C
 - bahnenie 10 – 14 °C
 - ovce 5 °C
 - jahňatá 8 °C
- Optimálna vlhkosť 60 – 80%

Kŕmenie

- počet miest na kŕmenie musí zodpovedať počtu ustajnených zvierat
- objemové krmivá sa najčastejšie skrmujú s jasiel tieto sa umiestňujú do radov 2,5 – 3 m od seba
- jadro zakladáme jahňatám do krmítok

Napájanie

- ovce majú mať voľne k dispozícii pitnú vodu
- napájanie môže byť z vedier, vaničiek, napájacích žľabov alebo napájačiek
- jedna napájačka na 15 – 20 ks oviec
- denná potreba vody bahnice a barany 8 l, jahničky 4 l,

Odchov plemenných a chovných jahničiek a baránkov

- pri našich najpočetnejších plemenách sa výber na chov spojený s tetovaním jahniat robí vo veku 40 -70 dní pri nedojných plemenách vo veku 80 – 120 dní
- chovným jahničkám treba venovať maximálnu pozornosť
- priemerný mesačný prírastok u chovných jahničiek 3 kg u plemenných baranov 4-5 kg

Výkrm jahniat

- **Mliečny výkrm** – odchov jahniat pod bahnicami pomocou škôlkovania
 - mliečny výkrm spojený s veľmi skorým odstavom a umelým odchovom pomocou MKZ
- **Intenzívny výkrm** – realizuje sa v uzavretých objektoch (výkrmniach) na báze jadrových zmesí a objemového krmiva po odstave jahniat v hmotnosti 15 – 18 kg
 - PDP 300 g mäsové plemená 400 – 500 g
 - netrvá spravidla dlhšie ako 60 dní
 - v súčasnosti sa na Slovensku realizuje minimálne
- **Polointenzívny výkrm** – po odstave prihmotnosti 18 – 20 kg pasením na intenzívnych trávnych porastoch s prikrmovaním koncentrovanými krmivami
 - tento systém sa veľmi neosvedčil PDP 200 g dĺžka výkrmu 4 – 5 mesiacov
- **Výkrm jahniat pod bahnicami** – výkrm jahniat pod matkami na oplotených intenzívnych pasienkoch do hmotnosti 30 – 40 kg (PDP 250- 350 kg)

Výkrm jahniat

Zásady pasenia oviec

Technika pasenia má smerovať k tomu aby sa ovce dosýta napásli

- nech je paša akákoľvek kvalitná, ovce potrebujú 8 – 10 hodín denne na pasenie
- ovce vyháňať na pasienok v rovnakom tempe
- predvečerné chladnejšie počasie využívať na intenzívnejšie pasenie
- pasienky so starším a tvrdším porastom vypásť za vlhkého, teplého počasia alebo pred pasením na výdatnej šťavnatej pastve
- udržiavať pri pasení pokoj
- pri pasení viesť ovce tak, aby im slnko svietilo na chrbát
- nepásť proti silnému vetru

Zásady pasenia oviec

- **záhonové pasenie** - správny spôsob využívania pastvín, plocha určená na pasenie sa rozdelí na niekoľko záhonov na každom záhone sa pasie 5 - 6 dní (každému záhonu treba poskytnúť prestávku v spásaní 2 týždne)
- **voľné pasenie** – takýto odchov vyhovuje len v extrémnych podmienkach, v snahe čo najlepšie napásť sa využíva maximálna plocha trávnych porastov, najmä menej hodnotných pastvín
- **pasenie v oplôtkoch** – chov oviec na ohraničených plochách trávneho porastu bez stáleho dozoru ošetrovateľa

Foto Ing. Peter Antalík

Košarovanie

- rozumieme držanie oviec v čase nočného a denného odpočinku v prenosných ohradách
- košarovaním zlepšujeme chemické, fyzikálne a biologické vlastnosti pôdy
- na jednu ovcu sa počíta 1,20 – 1,80 m²

Technológia strihania oviec

- jemnovlnové ovce sa strihajú raz za rok polojemnovlnové 1 aj 2 krát za rok (cigajské 1 krát ročne), hrubovlnové a polohrubovlnové 2 krát ročne a to 6 mesiacov po ostrihaní
- ovce sa nestrihajú mokré
- u nás sa prevažne strihajú ovce na lavičke
- strihač ostrihá za hodinu 10 oviec (špičkový strihač ostrihá jednu ovcu za menej ako 1 minutu)

